

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ

В.Г. Уманська, к.е.н., доцент

Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького

Страховання виступає однією із сфер залучення в економіку країни інвестиційних ресурсів і сприяє збільшенню багатства нації, що сьогодні є особливо актуальним. Організація страхової діяльності країн світу вважається однією із важливих складових стабільності світової фінансової системи та свідчить про рівень економічного розвитку країни.

Запозичення зарубіжного досвіду щодо організації та проведення діяльності в сфері страхування повинно стати ефективним засобом з вирішення проблем даного інституту, що існують на сучасному етапі його розвитку, вдосконалення та реформування. При цьому, як слушно було підмічено, сліпе запозичення зарубіжного досвіду дає недостатній ефект, створює часом законодавчі суперечності, призводить до виникнення прогалів у регулюванні того чи іншого виду правовідносин, істотно знижує рівень ефективності державного управління в цілому. Як показує практика, враховуючи це застереження, важливим і необхідним, поряд із запозиченням зарубіжного досвіду, є врахування національних традицій та тенденцій [1].

На міжнародному страховому ринку домінують індустріально розвинені регіони Північної Америки, Європи та Японія, частка яких складає близько 90 % від загальної суми страхових платежів за всіма видами страхування. Високих темпів зростання за зазначеним показником (за всіма видами страхування, особливо за договорами страхування життя) досягли Швейцарія та Франція – 39 % (49 % за договорами страхування життя) та 31 % (38 % за договорами страхування життя) відповідно [2].

Для швейцарського страхового ринку характерне тісне переплетення національного і іноземного капіталів. Страхові організації часто є транснаціональними корпораціями з широко представленими зарубіжними інтересами. Для страхових організацій Швейцарії характерна активна інвестиційна діяльність на ринку капіталів. Більше 50 % всіх активів страхових організацій розміщено у формі позик і інвестицій в облігації [3].

Аналізуючи англійський страховий ринок, варто зазначити, що він є одним з найсприятливіших. Так, протягом значного часу він задавав правила та умови страхування, що в подальшому були взяті за основу страхових норм у багатьох інших країнах. Страхові компанії Англії прагнули як можна більше підвищити якість послуг, пов'язаних із страхуванням, направляючи свою діяльність на спеціалізацію за окремими видами. При цьому, в них страхування відбувається в п'яти основних напрямках – короткострокового страхування життя, майнове, морське, авіаційне й автомобільне страхування [4].

Світовий страховий ринок не має єдиної визначеної нормативної системи організації та регулювання. Її замінює багатовікова практика, оформлена в типові умови страхування, і міжнародні конвенції про різні сфери діяльності, що визначають відповідальність учасників цієї діяльності і, отже, умови страхування. У країнах Європейського союзу є успішною спроба гармонізації страхового законодавства з метою формування єдиного страхового простору на основі спеціальних директив.

Перелік посилань:

1. Лотіков П. С. Державний контроль у галузі чорної металургії в Україні: організаційно-правовий аспект : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Лотіков Павло Сергійович. – Запоріжжя, 2009. – 212 с.
2. Рісзерд Рукала. Шляхи розвитку страхових ринків країн Східної Європи / Рукала Рісзерд // Страхова справа. – 2004. – № 3. – С. 40-42.
3. Страхування : підручник / [за ред. В. Д. Базилевича]. – К. : Знання, 2008. – 1019 с.
4. Кінащук Л. Л. Страхове право : підручник / Л. Л. Кінащук. – К. : Атіка, 2007. – 256 с.

СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Д.П. Христюк, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: А.В. Бурковська, к.е.н., доцент

Миколаївський національний аграрний університет

Метою суб'єктів економіки при здійсненні підприємницької діяльності у сучасних умовах є одержання прибутку. Адже прибуток як фінансовий результат забезпечує ефективне функціонування організації. А це вимагає грамотного управління її діяльністю, яке багато в чому визначається вмінням її аналізувати, а результативність виробничо-господарської діяльності організації вимі-

рюється абсолютними і відносними показниками прибутковості. Таким чином, для прийняття управлінських рішень необхідно правильно вміти аналізувати фінансові результати господарюючого суб'єкта.

Звіт про сукупний дохід (звіт про фінансові результати) – це документ, який характеризує успішність діяльності компанії за певний період. У ділових та інвестиційних колах цей звіт використовується для визначення рентабельності, інвестиційної цінності, кредитоспроможності компанії. Він надає інвесторам і кредиторам інформацію, за допомогою якої вони можуть прогнозувати обсяги майбутніх грошових потоків. Інформація, що міститься в звіті про сукупний дохід, дозволяє:

- дати оцінку зміни доходів і витрат організації в звітному періоді порівняно з попереднім;
- проаналізувати склад, структуру і динаміку валового прибутку, прибутку від продажів, чистого прибутку;
- виявити фактори формування кінцевого фінансового результату і динаміку рентабельності продажів [2].

Крім того, інформація звіту може бути використана для: оцінки ефективності апарату управління; прогнозування діяльності організації; розподілу доходів (дивідендів) між засновниками (акціонерами); аналізу результатів діяльності та обґрунтування управлінських рішень [1].

Зіставляючи різні показники фінансових результатів з інвестованими засобами, можна визначити різні показники прибутковості, розкласти їх по факторам. Зіставлення активів організації з прибутком дозволяє встановити фактичну прибутковість від вкладень в цілому.

Методика проведення зовнішнього аналізу звіту про сукупний дохід може включати в себе наступні етапи:

- аналіз динаміки, складу і структури доходів і витрат організації й оцінка їх співвідношення;
- аналіз динаміки показників прибутку (горизонтальний аналіз);
- аналіз структури прибутку до оподаткування і оцінка її структурних змін (вертикальний аналіз);
- виявлення впливу факторів на зміну показників прибутку і оцінки ступеня цього впливу;
- аналіз рівня та динаміки рентабельності продажів і виявлення причин її зміни [2].

Внутрішній аналіз фінансових результатів повинен проводитися на основі управлінського звіту про фінансові результати в розрізі центрів відповідальності. Він повинен передбачати поглиблений аналіз причин зміни кінцевого фінансового результату з виділенням стабільних і випадкових факторів його зміни. При проведенні внутрішнього аналізу фінансових результатів розглянуті етапи аналізу доповнюються оцінкою якості прибутку, прогнозуванням її величини. Найбільш істотним у внутрішньому аналізі фінансових результатів є вивчення доходів і витрат по звичайних видах діяльності. При цьому аналіз доходів повинен проводитися в тісному зв'язку з оцінкою рентабельності сегментів бізнесу, аналізом ринку, конкурентів, ризиків зовнішнього середовища. Аналіз витрат по звичайних видах діяльності проводять з урахуванням їх угруповання за економічними елементами; за статтями калькуляції; по місцях виникнення витрат; по процесам. При аналізі витрат визначають ставлення виручки до собівартості, комерційним і управлінським витрат. Тенденція до зниження цих співвідношень може вказувати на існуючі на підприємстві проблеми контролю над витратами [3].

Таким чином, звіт про сукупний дохід обов'язково присутній в бухгалтерській фінансовій звітності. Саме цей звіт відображає фінансовий стан підприємства на звітну дату, а також досягнуті ним у звітному періоді фінансові результати. Відомості про фінансові результати розглядаються як найбільш значима по своїй інформаційній сутності частина бухгалтерської звітності організацій, яка доповнює і розвиває дані, представлені в бухгалтерському балансі у вигляді остаточно оформленого результату. Якщо баланс образно можна уявити як моментальну фотографію фінансової структури організації, то звіт про фінансові результати відображає динаміку оперативної її діяльності за звітний період.

Перелік посилань:

1. Зеліман В. Д. Облік і аналіз діяльності підприємства на основі формування багатомірного масиву елементарних фінансових результатів / В. Д. Зеліман // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. – 2016. – Вип. 1 (1). – С. 460-463.

2. Калайтан Т. В. Організація обліку та аналізу фінансових результатів за центрами відповідальності в умовах трансфертного ціноутворення / Т. В. Калайтан // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. – 2015. – Вип. 47. – С. 47-53.

3. Шубіна С. В. Теоретико-методичні підходи до обліку та аналізу фінансових результатів промислового підприємства / С. В. Шубіна, Ю. В. Папко // Вісник Університету банківської справи. – 2015. – № 2. – С. 142-147.